

VASTGESTELD VERSLAG ALV VKKNB

d.d. 24 mei 2023

Locatie: De Kerk te Oostelbeers

Tijd: 19.30 uur – 21.30 uur

Aanwezige bestuursleden: Evert van Schoonhoven (voorzitter), Theo van Es, Willy Donkers, Lenneke van der Meer en Astrid Kraayvanger (notulist).

Aanwezige ereleden: Bert van Kesteren en Wim van Lith

Dorpsraden aanwezig: Aarle-Rixtel, Achtmaal, Borkel en Schaft, Esbeek, Esch, Heeswijk-Dinther, Klein Zundert, Knegsel, Liempde, Loosbroek, Middelbeers, Netersel, Oostelbeers, Steensel en Zijtaart

Overige aanwezigen: lid van Provinciale Statenfractie SP en Pieter Huijbregts (gastspreker)

Afwezig met bericht van verhindering: Ingeborg Verschuren, Eric Daandels. Ereleden Tiny Leenders en Ton Schepens.

Dorpsraden Buitengebied Breda Zuidwest, Heusden, Molenschot, Oerle en Westerbeek en Wouwse Plantage.

1) **Opening**

Evert van Schoonhoven heet allen van harte welkom op deze ALV. De voorzitter en de overige bestuursleden stellen zichzelf voor aan de vergadering.

De voorzitter gaat kort in op de agenda van deze avond.

2) **Bestuurlijke zaken**

1. **Vaststellen agenda**

Er zijn geen aanvullende opmerkingen.

2. **Vaststellen notulen vorig jaar d.d. 1 juni 2022**

De notulen zijn (digitaal) meegestuurd met de uitnodiging, zodat iedereen kennis hiervan heeft kunnen nemen. Er zijn geen op- en of aanmerkingen op het verslag.

De notulen zijn hiermee vastgesteld.

3) **Bestuur**

4) **Vacature**

De voorzitter maakt van de gelegenheid gebruik om aan de vergadering te vragen of er wellicht kandidaten zijn die zich beschikbaar willen stellen voor het bestuur bij de VKKNB. Licht ook nog even toe dat we statutair gezien op zoek zijn naar kandidaten die voortkomen uit onze eigen achterban. Dus een duidelijke binding hebben met één van onze aangesloten dorps- of wijkraden.

* Hierbij een [link naar de vacature](#).

5) **Activiteiten 2022-2023**

1. **Terugblik activiteiten 2022:**

Enkele projecten die gedraaid hebben zijn:

a) Afronding Vitaliteitscans Meierijstad

Normaal doet dit ['t Heft](#). Zij hadden geen capaciteit. Daarom heeft VKKNB dit overgenomen.

b) Aanzet tot Dorpsplan Vierlingsbeek

VKKNB heeft hiertoe een eerste aanzet gegeven. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in het opstellen van een dorpsvisieplan dat mede gefinancierd is door middel van gelden uit de Regiodeal NO-Brabant. Voorheen is dit ook opgepakt voor andere kleine kernen.

c) Evaluatie Kleine Kernen Spel

Samen met de Universiteit van Utrecht is dit spel geëvalueerd. Het Kleine Kernen Spel is ontwikkeld voor dorpsorganisaties. Met het spel kunt u als dorpsraad, dorpsoverleg of dorpsbelang kijken naar de rol die u in de toekomst wil spelen. Het is een mooi middel om te zien hoe andere dorpen aan de slag gaan met thema's als krimp, energietransitie etc. Of hoe andere dorpsorganisaties zich bezinnen op de toekomst. Want dat de wereld om ons heen verandert ervaren we allemaal, iedere dag. Dat daarbij kansen liggen voor kleine kernen en actieve bewoners, weten we ook. Maar hoe die kansen te pakken... Met dit spel kan men dus van gedachten wisselen binnen de dorpsraad over wat de positie/rol is van de Dorpsraden t.o.v. overheidsinstellingen en andere.

Ondertussen is er een nieuw spel ontwikkelt waar ook evt. ambtenaar/wethouder bij aan kan sluiten.

Bert van Kesteren geeft hierop (als oud-bestuurslid) aan dat zijn ervaring is dat dit altijd als zeer positief is ervaren. Hij is benieuwd naar de totale evaluatie.

Theo van Es geeft aan dat steeds na het spelen van het spel de uitkomsten/resultaten teruggekoppeld zijn naar de desbetreffende Dorpsraad. Vaak is de conclusie dat de betreffende Dorpsraad wat activistischer mag zijn i.p.v. mededelend.

De bedoeling is dat er ook een soort overzicht wordt gemaakt van alle spellen tezamen. Deze wordt gedeeld met de leden via de website.

d) Project LU Wageningen in Zijtaart

100 studenten sociale geografie zijn vanuit Zijtaart het gebied ingestuurd. Zonder belast te zijn met beleidsplannen en andere zaken. Daarbij wordt de dorpsraad ook nauw betrokken. Maar ook de ambtenaren.

e) Themanummers Kleine Kernen Magazine / Nieuwsbrieven

Dit is een 'glossy' magazine. Een prima middel om de diepte in te gaan over diverse onderwerpen. Wordt opgepakt door de gebroeders Verhelst. Themanummers: "zorg", "herbestemming kerkgebouwen" en "landelijk gebied" etc. De gebroeders Verhelst zijn ook aanwezig en stellen zich kort voor aan de vergadering en vragen iedereen om input.

2. Lopende activiteiten 2023

a) Brabants Informatiepunt Vrijkomende Kerkgebouwen

Met de bisdommen, PKN, provincie, RCE en Monumentenhuis trekt de VKKNB al enkele jaren samen op in dit soort processen waar het gaat om een betere communicatie tussen deze partijen betreffende de herbestemming van een kerkgebouw. De inzet van de VKKNB is telkenmale dat de lokale bevolking op tijd en goed betrokken wordt bij de afwegingen tot herbestemming. Tot vorig jaar heeft de BIVK dit breed kunnen faciliteren, maar de provincie heeft de geldkraan hiervoor nagenoeg teruggedraaid. Hopelijk geeft het nieuwe bestuursakkoord hier weer ruimte voor om dit belangrijke overleg met elkaar te faciliteren. Het is een wezenlijk onderdeel van het culturele erfgoed van Brabant.

b) Inbreng bij Provinciale Week van het Wonen

De voorzitter vertelt kort iets over de Derde Bouwstroom. Vaak zijn er mooie ideeën, maar haken mensen af omdat de doorlooptijd ca 3 à 4 jaar is voordat ook maar enigszins concrete stappen kunnen worden gezet om te komen tot een collectief wooninitiatief.

c) Ondersteunen / adviseren van dorpsraden bij opstellen dorpsvisies

Dit loopt gewoon door, waarbij we zien dat de vraag groter aan het worden is.

d) [Dorpsvernieuwingsprijs: Zorg in het dorp](#)

Het dorp Zalk, onder de rook van Zwolle, heeft vorig jaar in Nederland de prijs gewonnen.

Afgelopen weekend hebben zij de tweede prijs gehaald bij de Europese Dorpsvernieuwingsprijs.

Vorig jaar was Esbeek met dit initiatief in Oostenrijk. Deze prijs is een initiatief waarbij gekeken wordt naar hoe het dorp er in de toekomst uitziet. Dit jaar is het thema: Zorg in het dorp.

Dus op het moment dat je denkt dat jullie dorp uniek is op het gebied van zorg en welzijn dan kun je je tot 31 juli a.s. aanmelden met een korte onderbouwing. Dan ding je mee naar de Dorpsvernieuwingsprijs.

3. Activiteiten 2023

a) Servicebureau

Via de website is het mogelijk om vragen voor te leggen aan het bestuur van de VKKNB. We kunnen deze beantwoorden of verbinden met andere dorpsraden/kernen.

b) Ledenwerving

We faciliteren zo'n 154 kernen. De bezettingsgraad is groot, maar nog niet alle 200 dorpen zijn lid van de VKKNB. Daarnaast zijn ook wijkraden lid van de VKKNB.

c) Regionale ledenbijeenkomsten

In het najaar wordt dit weer opnieuw opgepakt. De VKKNB blijft zo op regionaal niveau in gesprek met de leden om zo goed aangesloten te blijven bij de lokale ontwikkelingen.

d) Begeleiding/ondersteuning dorpsvisie

e) Herbestemming kerkgebouwen (BIVK)

f) Themabijeenkomst Mobiliteit

De provincie is bezig met 'gedeelde mobiliteit'. Niet alleen de streekbussen, maar ook denkt men aan fietsen, auto van het dorp, gemeenschappelijke voorzieningen. De voorzitter geeft aan dat een themanummer van het Kleine Kernen-magazine in voorbereiding is en in combinatie met een themabijeenkomst willen we graag de problematiek van met name het Openbaar Vervoer aan de orde stellen..

g) [Zlim Samen \(ZO-Brabant\)](#)

Dit project gaat over brand- en rookmelders. VKKNB werkte hieraan mee om oudere mensen bewust te maken van de mogelijkheden en de wettelijke verplichting per 1 juli 2022. Het project loopt in ZO-Brabant en we betrekken daar graag alle dorpsraden en haar inwoners in dat gebied bij.

h) Regiodeal NO-Brabant (Dorpsondersteuners)

Dit loopt al ca 4 à 5 jaar. De VKKNB vertegenwoordigt deze samen met 5 gemeenten. D9verse projecten zijn al onder deze noemer uitgevoerd. Nu is een project onder de titel "Wat is in de kern een Dorpsondersteuner" gehonoreerd. De dorpsondersteuner heeft een grote rol binnen de totale gemeenschap waar het gaat om dorpsgenoten met elkaar te verbinden. De schakel tussen welzijn en zorg. Zo kan een dorpsondersteuner helpen bij aanvragen van de WMO, schuldhulpverlening, stimuleren van activiteiten. Kortom een duidelijk verlengstuk van de dorpsbewoners in de richting van de overheid en/of andere systeempartijen. In het najaar organiseren we twee kennisbijeenkomsten in NO-Brabant samen met dorpsbewoners, ambtenaren en bestuurders.

Vanuit de vergadering wordt gevraagd of de VKKNB iets kan initiëren om een regiodeal mee op te zetten of een aanzet te geven. De voorzitter geeft hierop aan dat de gemeenten de eerstaangewezen instanties zijn om bij het ministerie van Binnenlandse zaken een verzoek in te dienen. Waar het gaat om de leefbaarheid en participatie draagt de VKKNB graag haar steentje bij. Onze kracht zit met name bij het aansluiten bij de dorpsdynamiek en om dit verder gefaciliteerd te krijgen bij de gemeente.

Midden Brabant is nu bezig met een verzoek in het kader van de 4^e tranche om daar iets te gaan doen. Wij zullen die ontwikkelingen nauwgezet volgen en roepen de dorpsraden in dat gebied op om zich hierover te laten informeren bij hun gemeente. In dit geval gaat het om de gemeente Tilburg.

i) ASML

Bert van Kesteren: zeer recentelijk zag hij een programma waar woningen werden opgekocht in het kader van de uitbreiding bij ASML. Dit fenomeen is ook bij het bestuur van de VKKNB bekend. We zijn al met verschillende dorpsraden in dat gebied (o.a. Vessem, Knegsel, Steensel) in gesprek hoe ze een stevigere positie kunnen krijgen bij de gemeenten en bij het grote verhaal van Brainport Eindhoven. Het opstellen van een dorpsvisie is een instrument om het gesprek met elkaar te kunnen voeren. In dit specifieke geval wat het betekent dat alle beschikbare woningen/woningbouwlocaties vergeven worden aan de geplande extra 35.000 inwoners/medewerkers ASML. Naast de vergrijzing is er dan bijna geen plek voor de jeugd en daarmee zal ook het, op termijn, het organiserend vermogen van het dorp achteruitgaan.

3. Activiteitenplan 2023-2024

De VKKNB hoopt dat er een bestuursakkoord komt die daadwerkelijk aandacht besteedt aan het landelijk gebied. De VKKNB wil hierop anticiperen. We hebben een brief naar de onderhandelende partijen en de formateur gestuurd en duidelijk aangegeven dat betrokkenheid van de inwoners van het grootste belang is bij alle maatschappelijke opgaves die voor ons liggen. Het bestuur kan niet alles maar hebben wel, op basis van de gesprekken met de leden beleidsthema's / projectthema's benoemd met elkaar, t.w.

a) Bewonersparticipatie - Overheidsparticipatie

b) Wonen in het landelijk gebied voor jong en oud

c) Beperken leegstand

d) Bereikbaarheid en OV:

Dit gaat op veel manieren een grote rol spelen. De bereikbaarheid in West-Brabant is een hele andere dan in ZO-Brabant.

Voor wat betreft ASML: wat betekent dat voor OV, voor woningbouw, welke druk komt hierbij kijken? Wat betekent dat voor de omliggende dorpen? Deze dorpen zitten er niet aan tafel, maar heeft wel invloed op leefbaarheid.

De projectlijnen zijn:

e) Dorpsraden in beweging

Dit is o.a. ook het Kleine Kernen Spel. De positie van de dorpsraden gaat echt veranderen en een steeds grotere rol spelen. Daar dienen we met elkaar goed op voorbereid te zijn en daar willen we ook bij gefaciliteerd worden. Door de gemeente, maar ook door de provincie.

f) Verbeteren relatie gemeenten met dorps- en wijkraden

We willen hier graag een bijdrage in blijven leveren. Op basis van onze ervaringen in o.a. de gemeenten Eersel, Heeze-Leende en Grave kan de VKKNB een waardevolle rol in spelen. Zowel in

de richting van de dorpsraden, maar zeer zeker ook in de richting van de ambtenaren en wethouders.

g) Ontwikkelen toekomstvisie

Meehelpen, aanzetten, voorbeelden uitwisselen. De Omgevingswet gaat naar verwachting dan daadwerkelijk per 1 januari 2024 van kracht worden. Zo wil men in de gemeente Land van Cuijk daarom voor 1 januari echt in ieder dorp een dorpsvisie realiseren.

h) Flexibel wonen in het landelijk gebied

Dit is HET grote punt. Twee jaar geleden alleen themanummer: Bouwen, bouwen, bouwen. Nu in het vervolg op de provinciale "Week van het Wonen" blijven we daar voortdurend aandacht voor vragen. Zo is in samenwerking met de stichtingen Vrije Volkshuisvesting en SamenBouwen het initiatief genomen om een Aanjaagteam Derde Bouwstroom in het leven te roepen, die initiatiefnemers ondersteunt in hun oriëntatie- en opstartfase om te komen tot een CPO, Wooncoöperatie, SamenWonen-project of iets dergelijks. We zien dat als een uitstekend instrument dat dorps- en wijkraden kunnen gebruiken om zelf aan de slag te gaan met woningbouw in hun naaste omgeving.

i) Bevorderen langer zelfstandig blijven wonen

Hier moet de hele samenleving in meegenomen en gefaciliteerd worden.

j) Herbestemming kerkgebouwen

k) Bevorderen langer zelfstandig blijven wonen

l) Vrijkomende agrarische bebouwing

m) Verbinding in het landelijk gebied (themabijeenkomst Mobiliteit)

Vanuit de vergadering wordt gevraagd hoe de ondersteuning is vanuit de provincie Noord-Brabant richting VKKNB. De voorzitter geeft aan dat het hiermee triest gesteld is. Tot 2018/2019 hebben we nog wat gelden ontvangen. Sinds afgelopen jaar is het afgebouwd tot 0. We mogen wel, binnen bepaalde beleidskaders, projectplannen indienen. Maar je kunt niet verwachten van een bestuur dat bestaat uit vrijwilligers dat zij constant gaan en blijven lobbyen/netwerken bij de provincie. In 2019 hebben we het wel even geprobeerd, maar dat is ondoenlijk gebleken en daarom hebben we in het bestuur besloten om ons te focussen op onze kerntaken en met elkaar te kijken hoe de vlag ervoor hangt in de nieuwe provinciale bestuursperiode. De enige projectsubsidie die we hebben is vanuit BIVK.

Op dit moment voeren we onze lopende projecten uit op basis van vrijwilligerswerk.

De VKKNB heeft een brief gestuurd naar de informateur en formateur. Een brief die er niet om loog. Waarin we gezegd hebben dat de participatie onder de maat is. In andere provincies worden onze zusterorganisatie voldoende gefaciliteerd en daarom is het ook triest om te constateren dat het in Brabant niet het geval is. Dit geldt niet alleen voor de VKKNB, maar ook voor 't Heft (dorpshuizen) en de Koepel van Zorgcoöperaties. Daarnaast is ook ZET (provinciale ondersteuningsorganisatie welzijn) in de afgelopen bestuursperiode tot 0 euro subsidie teruggebracht. Daarom kan de VKKNB helaas ook niet meer terugvallen op professionals zoals ZET etc. omdat ook zij geen middelen meer hebben. Onze enige financiering komt vanuit de LVKK-projecten en het aannemen van incidentele opdrachten die gemeenten ons verlenen.

6) Jaarrekening 2022 en Begroting 2023

De penningmeester, de heer Theo van Es, geeft een toelichting op de begroting en de huidige stand van zaken. Hij sluit aan op wat Evert zojuist medegedeeld heeft. Tot en met 2018 ontvingen we structureel € 250.000 per jaar. Dit is gereduceerd tot 0. We zien onze reserves in hoog tempo teruglopen. Er resteert nu nog ca € 20.000. Ieder jaar maakt VKKNB een verlies. Voor dit jaar wordt dat

geschat op zo'n € 4.000.

Er is nu niet een acute noodsituatie, maar er moet wel in de komende jaren een structurele verbetering plaatsvinden. Er is al bezuinigd.

Contributieverhoging

De penningmeester geeft aan dat de contributie van onze leden nog nooit aangepast is. Hij doet het voorstel vanavond om de contributie te verhogen naar € 50 per jaar.

Om te stimuleren dat dorpsraden gebruik maken van de automatische incasso wordt voor die verenigingen de contributie dan € 45.

Besluit: De ledenvergadering is akkoord met de begroting en met de contributieverhoging.

Vanuit de vergadering wordt aangegeven dat de contributie volgend jaar best opnieuw verhoogd mag worden, omdat deze nu vrij laag is. Hierop geeft de penningmeester aan dat hij hoopt dat de VKKNB met de subsidie vanuit de provincie voldoende vooruit kan, maar dat het VKKNB-bestuur volgend jaar anders opnieuw komt met een verhoging.

7) Presentatie door Pieter Huijbregts

Evert verwelkomt de heer Pieter Huijbregts, voorzitter van de Stichting Vrije Volkshuisvesting.

Hij vat kort samen hoe hij Pieter heeft leren kennen. De heer Huijbregts gaat een presentatie houden inz. het projectplan De Derde Bouwstroom (DDB). Dit ligt nu bij de provincie. Dit plan is samen met "Samenbouwen.nl" opgepakt.

Pieter licht toe wat 'De derde Bouwstroom' inhoudt. Sheets: zie bijlage 1, vanaf blz. 10

Mensen hadden zelf woningen gekocht van de woningbouwvereniging. Vaak zijn deze woningen niet meer geschikt voor een volgende levensfase. Als een bepaalde groep niet binnen de gemeenschap geschikte woonruimte kan vinden, dan vertrekken ze uit het dorp. Dit heeft invloed op de leefbaarheid. Voorbeeld in Groningen is dat men het lot in eigen hand neemt.

Ontwikkelaars verkopen woningen niet aan mensen waarbij de woning het beste past, maar aan mensen die het meeste betalen.

Er is een vrij grote groep die tussen het wal en het schip valt. Woningbouwverenigingen, projectontwikkelaars en zorgaanbieders is aanvulling op de woningbouwproductie.

Financiering, ruimte, medewerking gemeente, samenbouwers is lastig.

Hoe zit het systeem op dit moment qua ondersteuning in elkaar? Als je zover bent dat je met een groep mensen bent die hetzelfde willen dan kun je bij sociale ondernemers daar de kennis vandaan halen om

Pieter geeft aan dat men heeft gezegd: waarom moet het zo moeilijk zijn voor particuliere initiatiefnemers? Een woningbouwvereniging kan dit ook. Hebben zelf de expertise in huis.

Met "De Derde Bouwstroom" probeert men

1. Niet wachten tot er 1-2 mensen zijn die een goed idee hebben. Ze maken een inschrijfpunt waar men zich kan inschrijven als woningzoekende. In Nuenen in 1,5 dag 250 inschrijvers. Begin met de stem op te zoeken in je gemeenschap: hoe wil je wonen, wie ben je, wil je meedoen?

2. Zijn er plekken in het dorp (gemeente, woningbouwverenigingen, particulieren, projectontwikkelaars etc.) Probeer daarover het gesprek aan te gaan met de gemeente / politiek om steun te krijgen. Probeer verbinding te leggen met andere domeinen, zorg en welzijn.
3. Hoe zou de financiering geregeld kunnen worden? Er kan tegenwoordig best veel. Voorbeeld van Groningen was dat mensen zelf geld bij elkaar gelegd hebben en verhuren deze aan de inwoners. Wonen en eigendom van wonen splitsen is een mooie formule. Woningen zijn een beleggingsobject. Het kan ook verhuurd worden aan de eigen kinderen.

De Derde Bouwstroom faciliteert dit allemaal mee.

Het vinden van locaties is een vak. Projectontwikkelaars hebben er mensen op zitten die er constant mee bezig zijn. Dat moet de Derde Bouwstroom ook gewoon weten. Dat is iets waar men zich mee bezig gaat houden.

Politiek: er is een enorm verschil tussen gemeenten. Bij de ene gemeente zijn wethouders/ ambtenaren die ervaring hebben. Er zijn echter veel vaker gemeenten waar dat niet het geval is. Kleine initiatieven zetten wat hen betreft geen zoden aan de dijk. Via een woningbouwvereniging gaat veel gemakkelijker. Dat is wat men veel ziet in gemeenten.

Inventariseren welke strategieën wel/niet werken richting gemeenten. 1:1 gaat goed.

Maar zodra het een groep kopers wordt dan vindt men dat vaak lastiger. Daar gaan banken vaak defensief in mee. Provincie heeft ondertussen een goede regeling -> dat het gebrek aan zekerheid overgenomen wordt door een garantie vanuit de provincie. Dus financiering is gemakkelijker geworden dan in het verleden. De financiering: was tot voor kort een onoverkomelijk probleem.

Dan nog een groep vormen die met elkaar in staat is tot een behoorlijk complexe opgave. Dat is een intensief proces. Belangrijk om daarover goede afspraken te maken. Op dat terrein is al veel kennis opgedaan. Veel onderzoek naar gedaan. Hoe functioneren de woongroepen? CPO's? Er is een landelijk kenniscollectief. Ook De Derden Bouwstroom is een goed loket voor deze groepen.

Hoe ver zijn ze? De provincie vindt dat wonen, welzijn en zorg (met name voor senioren) een prio is in haar beleid. DDB geeft aan dat jongeren ook belangrijk zijn. Met name 'de mix' is belangrijk. Vitale buurten. Intensieve samenleving. Wonen, Welzijn en Zorg zijn verschillende kanten van dezelfde dobbelsteen.

Sinds oktober vorig jaar samenwerking.

DDB is geaccepteerd als een 'doorbraakprogramma'. Hebben een startsubsidie mondeling toegezegd gekregen. Deze moet nog verzilverd worden.

Niet door laten weerhouden. Zelf aan de slag. Zoek in eigen dorp de woningzoekenden op. Zoek de krachtige personen uit. Ga aan de slag. En zoek locaties.

Op het moment dat geconcretiseerd wordt dan wordt een stichting opgericht. Meerjarenplan.

Er komt een club met expertise die in staat zijn om in ieder van de gemeenschappen actief te zijn. Of proactief.

Hierna worden er een aantal vragen vanuit de zaal gesteld:

Dorpsberaad Liempde: Bert van Ruremonde. Hij vindt het een fantastische richting, maar krijgt ook een beklemd gevoel m.b.t. provincie, stikstof, alle doemscenario's die er op dit moment zijn. Meer problemen om statushouders etc. te huisvesten dan eigen bewoners. Ook vanuit de landelijke overheid moet er een totaal andere koers komen ook m.b.t. de belemmeringen die het oplevert.

De heer Huijbregts geeft aan dat dit klopt. Dit geldt ook voor de andere partijen. Willen we invloed hebben op de minister dan moeten we toch van onderaf beginnen.

In Liempde heeft een drukbezochte bijeenkomst plaatsgevonden en is gevraagd wat men wil. Er zijn plekken benoemd. Maar intussen is men 10 jaar verder. Weten precies wat ze willen. Maar bij gemeenten/provincie komen ze niet verder. Er zijn geen wethouders. Provinciebestuur is in Liempde geweest. Ideale plek om van alles te bouwen, maar komt niet vooruit

Hierop geeft de heer Huijbregts aan dat dit een ideaal dorp is waar zij met hun initiatief kunnen starten. Ook bij de provincie is een pool van mensen die hierbij kan helpen. De provincie ziet zelf namelijk ook dat er een enorm verschil is tussen gemeenten.

Er is veel geld vrijgemaakt om dat probleem op te lossen. Is een probleem van iedere provincie en gemeente. Hebben allemaal getekend voor het halen van productiedoelen. Er komt meer politieke druk dat er woningen gebouwd moeten worden. Men kijkt daarbij naar WBV. Projectontwikkelaars pakken het niet altijd meer op.

Vanuit dorpsraad Steensel wordt opgemerkt dat het iets is van 'de lange adem'. Dit werkt demotiverend. Er moet een kracht komen boven het niveau van de gemeenten die gemeenten gaan helpen om dit pad te bewandelen. Mindset nu: via corporatie en ontwikkelaar. Rest is lastig. Die mindset moet om.

Concreet probleem. Zal niet meteen over zijn.

De delegatie vanuit Dorpsraad Zijtaart vraagt hoe iemand kan beoordelen of een 'weiland' kansrijk is.

Waar moet je dan naar kijken? De juiste volgorde hierbij is, geeft de heer Huijbregts aan:

Willen de mensen in jouw gemeenschap op die plek wonen?

Weten we van wie die grond is?

Is er een reële kans om die grond te kopen?

JA en JA. Dan naar gemeente en kijken naar geldende bestemmingsplan? Past wat men wil binnen dat plan? Dan contact met ambtenaren.

Dan helpt het om de woonvisie, woonbeleid, wonen en zorg nota erbij te nemen. Daar staat vaak al het nodige in over hoe belangrijk de gemeente de doelgroep vindt en welke service men wil verlenen. Makelaars / projectontwikkelaars hebben bureaus die dat uitzoeken.

DDB kan hierbij helpen.

Willemien Houten, van Borkel en Schaft, geeft aan dat er bij hun bijeenkomst letterlijk een kaart lag waar men op kon aankruisen waar men zou willen wonen. Daardoor werd veel bespreekbaar. Doordat je jouw werkgroep duidelijk wegzet in het dorp weten mensen jou ook te benaderen als er iets gaat spelen en/of gaan meedenken

Maarten Smits van dorpsraad Oostelbeers, geeft allereerst aan dat hij het fijn vindt dat iedereen vanavond aanwezig is in dit mooie dorp. Hij geeft verder aan dat hij veel vinkjes heeft kunnen zetten op het verhaal wat zojuist gegeven is.

Via een subsidie van het Stimuleringsfonds creatieve industrie is er een schets/ontwerp gemaakt van het gehele gebied. Met eigenaren, gemeenten, waterschap, landschapsarchitecten. Iedereen is erbij betrokken.

Zij hadden gehoopt dat de gemeente het plan zou adopteren. Ze lopen daar nu in vast. Gemeente verwacht een soort masterplan waar het hele plan op gedragen wordt.

De heer Huijbregts geeft aan dat ook dit uitstekend past in DDB.

DDB wil graag wat succesverhalen inventariseren. Wil graag met hen contact opnemen.

Er ligt bij de gemeente een subsidieregeling dat een haalbaarheidsonderzoek mogelijk maakt.

Belangrijk daarbij is dat men dan in de voorfase ook al in beeld moet zijn geweest.

Kees vd Heijden, dorpsraad Netersel geeft aan dat er in 2018 in het dorp een oudere woning vrij kwam met 3000 m2 grond. Een aantal particulieren wilden er appartementen bouwen. Gemeente stond er positief tegenover. Info bijeenkomst: hoelang gaat het duren voordat woningen gerealiseerd kunnen worden. Door de lange doorlooptijd haakten al vele mensen af.

Tien particulieren hebben de grond aangekocht. Al vier jaar met gemeente bezig om te kijken hoe men het rond kan krijgen. Dat proces duurt zo lang. Begonnen met plan A. Nu met R.

Hoe kun je dat als dorpsraad verder ondersteunen naar de gemeente toe?

Antwoord: Snelheid is een belangrijk punt. Mensen hebben niet altijd tijd om te wachten.

1. Projectontwikkelaar nemen al het werk van de gemeente over.

2. Werken met woningen die uit de fabriek komen. Aanbod hiervan neemt iedere dag toe.

Vaak veel alibi-argumenten om niet mee te werken. Subsidiepotjes: maak er gebruik van.

Met DDB: als je tegen zaken aanloopt: meld het! Loketfunctie om met name in oriëntatiefase te helpen. Wanneer oriëntatie voorbij is dan begeleidt DDB door naar professionele partijen.

Waarom we als VKKNB zo enthousiast zijn: biedt instrument voor dorpsraden om actief aan de slag te gaan.

Bert van Kesteren, Wouw stelt voor om te proberen zo snel mogelijk al dit soort excessen op papier te krijgen en daarmee bij de VBG (Vereniging Brabantse Gemeenten) een presentatie te houden. Hoe krijg je dit versnelt tussen de oren bij de gemeente? Via de ambtenaren. Het probleem is duidelijk.

Irma Koopman (Provinciale Statenlid SP) meldt dat ze bij Trudo is geweest in Eindhoven. Hen is het gelukt. Het zou goed zijn om partijen ook aan te laten sluiten met succesverhalen.

Biezenmortel: 10 tiny houses. Huren, maar wel vrijwilligerswerk in dorp.

Coproducent van je eigen omgeving. Je zult als dorpsraad ook naar bewoners moeten gaan met een bepaalde overtuigingskracht. Niet wachten. Zelf oppakken. Urgentie is groot. Jongeren vertrekken uit het dorp. Ouderen met zorgvraag moeten dorp uit.

Kortom: pleiten voor inclusieve woningen. Op het moment dat je geen jongeren meer in eigen gemeenschap kunt huisvesten gaat het organiserend vermogen van dorpen achteruit.

De voorzitter bedankt de heer Huijbrechts voor zijn presentatie en reikt als dank zowel een fles wijn als Ravensteins bier uit.

8) Rondvraag en sluiting

[Het project "De Kerk in Oostelbeers"](#) staat nog niet op website BIVK. * [Dit is opgepakt](#). De architect is vanavond ook aanwezig en vertelt kort over het Plan van Aanpak en hoe de verbouwing van de kerk tot stand is gekomen. Lokale horeca was er nagenoeg niet. Het is met een soort hypotheek vanuit de parochie opgepakt. Men kan contact opnemen met de dorpsraad Oostelbeers als men hierover meer info wil: info@dorpsraadoostelbeers.nl.

Vanuit de dorpsraad Liempde wordt gevraagd wie er ervaringen heeft met het verdwijnen van de supermarkt uit het dorp. In Liempde gaat de Coop ermee stoppen. Graag contact opnemen via info@dorpsberaadliempde.nl.

De voorzitter geeft hierop aan dat de VKKNB alleen maar kan floreren met en door samenwerking van de dorpsraden. Hij bedankt allen voor ieders input en het uitwisselen van ervaringen. Kort verwijst hij nog naar het [European Rural parliament](#). Info kan men sturen naar info@vkknoordbrabant.nl.

De heer Willy Donkers gaat nog kort in op de [werkconferentie](#) “Verbouw, aanbouw, bijbouw op bestaande erven” [die plaatsvindt op 28 juni](#) in deze Kerk. Deze werkconferentie wordt georganiseerd door Het platform Zorgen doe je samen Zuidoost-Brabant en de Koepel Zorgcoöperaties Zuid NL. Aanmelden kan via: info@zorgbelang-brabant.nl

Deze bijeenkomst is bestemd voor bestuurders, wethouders en beleidsmedewerkers bij gemeenten, woningcorporaties, wooninitiatieven, dorpsraden en zorg- en dorpscoöperaties uit Zuidoost-Brabant. In de werkconferentie gaat men dan met tafels aan de slag.

Er is een panel (Rabobank, Driek vd Vondervoort, beleidsmedewerker Wonen Provincie). Hiermee gaat men echt aan de slag om de procedures te verkorten. Ieder kwartaal worden er gemeenten bevroegd of ze vorderingen maken en dan wordt bekeken welke gemeente het het beste / slechtste gedaan heeft.

De resultaten worden op de website geplaatst.

De notulist vraagt of eenieder de presentielijst heeft getekend en of men bij haar aan wil geven als men niet akkoord is met het plaatsen van de foto's (die vanavond gemaakt zijn door de gebroeders Verhelst) op Facebook, nieuwsbrief etc.

- 9) De voorzitter sluit hierna de vergadering en nodigt alle aanwezigen uit voor de afsluitende borrel.

Neem voor vragen en/of opmerkingen contact op met het servicebureau.

Telefoon (085) 076 89 66

E-mail info@vkknoordbrabant.nl

Website www.vkknoordbrabant.nl

Lees al het nieuws rondom activiteiten en projecten in de nieuwsbrief. Aanmelden hiervoor kan via [deze link](#).

De Derde Bouwstroom

Een alliantie van alle partijen die in Brabant aan de groei van de derde bouwstroom willen werken

Initiatiefnemers

- Stichting Samenbouwen.in, Adri Geerts
- Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant (VKKNB), Evert van Schoonhoven
- Vrije Volkshuisvesting, Pieter Huijbregts

Contact:

- Adri: voorzitter@samembouwen.in
- Evert: evert.vanschoonhoven@gmail.com>
- Pieter: pieterhuijbregts@vrijevolkshuisvesting.nl;

Probleemschets

- Op woningmarkt vallen mensen tussen wal en schip; met name in middensegment; jongeren die geen betaalbare woning vinden, senioren die woning willen inruilen voor een kleinere en mensen die streven naar community met eigen wooncultuur
- Niet alleen een woonprobleem, ook in zorg (ouderen), welzijn (sociale cohesie) en duurzaamheid.
- Wie zijn deze mensen: goed opgeleid, met geld en kracht en wens om eigen probleem op te lossen. Maar niet ieder voor zich maar in collectief

Wat is de derde bouwstroom?

- Woningzoekenden die eigen woning en woonomgeving willen bepalen en daarvoor woningprojecten ontwikkelen, bouwen en beheren. Met name in middensegment; jongeren die geen betaalbare woning vinden, senioren die woning willen inruilen voor een kleinere en mensen die streven naar community met eigen wooncultuur
- De derde bouwstroom is aanvulling op woningbouwproductie projectontwikkelaars, woningcorporaties en zorgaanbieders
- De waarde varieert van duurzaam bouwen en wonen, bestrijden eenzaamheid, voorkomen zorgkosten, bevorderen cohesie, integratie wonen, zorg en welzijn tot betaalbare woningbouw. Zelf ontwikkelen en beheren scheelt kosten.

Potentie derde weg

- Vanwege meerwaarde is groei derde bouwstroom deel van beleid Rijk en Provincie
- De vraag (in woningaantallen) is groot: 25% woningvraag voor CPO. In heel Brabant 3000 woningen per jaar. Groei derde bouwstroom kan flink bijdragen aan ambities t.a.v. woningnood en aan integratie van wonen, zorg en welzijn.
- Collectieven al in vrijwel alle gemeenten. Forse groei mogelijk. Kan volgens principe: het aanbod schept de vraag. Voorwaarde: aanpakken knelpunten in ontstaansfase
- Anti-cyclische invloed woningbouwmarkt

Knelpunten in groei derde weg

- Twee hoofdfasen: (1) het **ontstaan** van de collectieven en (2) de fase waarin ze projecten ontwikkelen. In de ontstaansfase moeten deelnemers elkaar vinden, gezamenlijke visie op wonen, zorg en welzijn krijgen, kansrijke locatie vinden, medewerking gemeente verwerven én geschikte financiering in beeld krijgen.
- Knelpunten: elkaar vinden, gebrek aan locaties, moeite met financiering **en** soms medewerking van gemeenten. Lastig om voor advies- of ontwikkelkosten te betalen.
- Ontstaansfase grootste obstakel voor groei derde bouwstroom.
- Alliantie De Derde Weg wil steun leveren bij het elkaar vinden en bundelen van vraag, bij locaties, bij verkennen financiering en bij opbouwen medewerking gemeente.
- Alliantie De Derde Weg wil zo het werkveld voor al bestaande initiatieven vergroten

Ontwikkelproces wooncollectieven

Alliantie De Derde Weg

- Derde Bouwstroom is een zelfstandige, niet commerciële, Brabantse organisatie. Een alliantie van alle partijen die in Brabant aan de derde bouwstroom willen werken.
- De alliantie wil groei derde bouwstroom bevorderen en daarvoor de slagkracht van de alliantiepartners vergroten om:
 - De belemmeringen voor groei aanpakken door het ontstaan van wooncollectieven te faciliteren, met name in de ontstaansfase. En ze wil er aan werken dat de doorlooptijd van het ontwikkelproces aanzienlijk wordt bekort (tot twee of drie jaar).
 - Met de overheid afspraken maken over haar bijdrage aan de doelen van de overheid (in woningaantallen, over de integratie van wonen, zorg en welzijn en over de inzet van flexibele, industriële woningbouwsystemen) én over de ondersteuningsmaatregelen die De Derde Bouwstroom daarvoor ter beschikking krijgt.

Eerste stappen, 2023 kwartier maken

- Middelen verwerven om op te starten
- In de regio's en met de partners actief op zoek naar manieren om locaties en strategieën snel beschikbaar te krijgen. Ze zoekt hiervoor steun bij invloedrijke burgers uit haarvaten samenleving en deskundigen
- Alliantie uitbouwen: een brede deelname van alle betrokken partijen in Brabant. Met hen voorstellen maken voor het wegnemen van de belemmeringen; de aanjaagwerkwijze. Oplossingen bespreken met provincie, regio's en gemeenten
- Pilot(s) in een regio(s) om aanjaagwerkwijze te ontwikkelen
- Serviceorganisatie en samenwerking binnen de alliantie opzetten

Initiële alliantiepartners

- **Initiatiefnemers**

- Stichting Samenbouwen.in, Adri Geerts
- Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant (VKKNB), Evert van Schoonhoven
- Vrije Volkshuisvesting, Pieter Huijbregts

- **Ondersteunende bedrijven**

- DroomWonen, Menno de Lange
- Zenzo, Coen Hendriks
- Vannimwegen, Warren van Hoof
- Vastgoedregisseur, Paul Verhoeven
- Rabobank, Robin Lommers en Joost Martens